

פרוטוקול מס' 12

מישיבת ועדת הכנסת
מיום ג', כ' בשבט תשל"ל - 27.1.70, בשעה 8.30

נ כ ח ו :

חברי הוועדה:

- י. ישעיהו-שרעבי - היו"ר
- א. אנקוריון
- ר. ארזי
- מ. ביבי
- מ. ברעם
- א. הראל
- מ. זר
- א. זילברברג
- י. נחושטן
- מ. נסים
- א. עופר
- צ. צימרמן
- א. רזיאל-באור
- י. רפאל

מוזמנים:

- ח. ליאור - מזכיר הכנסת
- ק. ארן - סגן מזכיר הכנסת

מזכירת הוועדה: מ. בדפי

רשמה: ג. רינגלר

סדר-היום:

- א. קביעת הוועדה שתדון בהצעה לסדר-היום של חבר-הכנסת שלום לוין בענין "סידורי בטחון והגנה (מקלטים) בגני הילדים ובבת-הספר";
- ב. קביעת מספר סגני יו"ר ועדת הבחירות המרכזית;
- ג. בחירת ועדה לדיון בתקציב הכנסת;
- ד. המלצה לבחירת מועמדים לוועדת מינויים לשופטים, ועדת מינויים לדיינים וועדת מינויים לקאדים;
- ה. קביעת מועד לבחירת המועמדים כנ"ל בכנסת.
- ו. שונות.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. ישעיהו:

א. קביעת הוועדה שתדון בהצעה לסדר-היום של חבר-הכנסת שלום לויין בענין "סידורי בטחון והגנה (מקלטים) בגני הילדים ובבתי הספר"

קיבלתי ממזכיר הכנסת מכתב בזו הלשון:
"הריני להודיעך כי בישיבת הכנסת מיום י"ד בשבט תש"ל-21.1.70 הוחלט להטיל על ועדת הכנסת שתקבע את הוועדה שתדון בהצעה לסדר-היום של חבר-הכנסת שלום לויין: "סידורי בטחון והגנה (מקלטים) בגני הילדים ובבתי-הספר". שר החינוך והתרבות הציע להעביר הצעה זו לוועדה משותפת של ועדת הפנים וועדת החינוך והתרבות."

עלינו להחליט אם להעביר את הדיון בהצעה לוועדה משותפת, או לאחת הוועדות האחרות של הכנסת.

י. רפאל:

רצוני להעיר, כי כל מכלול הבעיות של המקלטים - במיוחד ענין המקלטים בבתי-הספר - נדון בוועדה משותפת של ועדת הפנים וועדת החוץ והבטחון. ישנו בוועדה משותפת זו, בכנסת הששית, אנשים הבקיאים בענין ואשר שמעו הסברים בנדון. הוועדה התכנסה בדאשותו של חבר-הכנסת סורקיס - יו"ר ועדת הפנים. מתקבל על הדעת. שוועדה משותפת של ועדת הפנים וועדת החוץ והבטחון תדון בנושא זה.

א. רזיאל-נאור:

אני מציעה שוועדת החינוך והתרבות תדון בנושא זה. בדרך-כלל ענין המקלטים בארץ נדון בוועדת הפנים, אך הצעה זו סיוחלת בכך שהיא עוסקת במקלטים בגני הילדים ובבתי-הספר. אינני מתנגדת שתקום ועדה משותפת בה תשותף ועדת החינוך והתרבות.

ר. ארזי:

הנסיון מלמד אותנו שכל הענין של ועדות משותפת מכביד מאוד על עבודתה של הכנסת. עלינו להשתדל להעביר את הדיון בנושא זה לוועדה אחת אשר תזמין את המומחים שתזדקק להם וכן תתייעץ, בהתאם לצורך, עם יושב-ראש ועדה אחרת. אם אין לנו סיבות מיוחדות, סבור אני שיש להעביר את הדיון בנושא זה לוועדת החינוך והתרבות שם יושב שר החינוך והתרבות, ואם יהיה צורך יוזמן לוועדה גם יושב-ראש ועדת הפנים.

אני מציע להעביר את ההצעה לדיון בוועדת

החינוך והתרבות.

א. עופר:

ועדת הפנים עוסקת בענין המקלטים. היות ומדובר כאן על מקלטים לגני הילדים ולבתי-הספר שבתקציב לבנייתם ישתתפו גם משרד הפנים וגם משרד החינוך והתרבות, יש לשתף בוועדה גם את ועדת החינוך והתרבות.

אני מציע להעביר את ההצעה לדיון בוועדה

משותפת של ועדת הפנים וועדת החינוך והתרבות.

היו"ר י. ישעיהו:

הצעתו של חבר-הכנסת שלום לויין מוגבלת ומצטמצמת בנושא של מקלטים בגני-הילדים ובבתי-הספר, לכן יש הגיון בהצעה שהענין יידון בוועדה משותפת של ועדת הפנים-המטפלת בעניינים המוניציפליים ובבניית המקלטים - ובוועדת החינוך והתרבות.

אני מציע את חבר-הכנסת סורקיס כיושב-ראש

הוועדה המשותפת של ועדת הפנים וועדת החינוך והתרבות אשר תדון בענין "סידורי בטחון והגנה (מקלטים) בגני הילדים ובבתי-הספר".

ס. נסים:

עלינו לקבוע גם את מספר החברים בוועדה המשותפת. אני מציע שבוועדה המשותפת ישתתפו חמישה חברי ועדת הפנים וחמישה חברי ועדת החינוך והתרבות.

להעביר את ההצעה לסדר-היום של חבר-הכנסת שלום לוין בענין "סידורי בטחון והגנה (מקלטים) בגני הילדים ובבתי הספר" לוועדה משותפת של ועדת הפנים וועדת החינוך והתרבות.

הוחלט:

יושב-ראש הוועדה המשותפת יהיה חבר-הכנסת מרדכי סורקיס.

הוועדה תורכב מעשרה חברים.

היו"ר י. ישעיהו:ב. קביעת מספר סגני יושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית

עלינו להצביע היום על מספר סגני יושב-ראש

ועדת הבחירות המרכזית.

סעיף 17(ג) בחוק הבחירות לכנסת אומר: "ליושב-ראש הוועדה המרכזית יהיו סגנים שייבחרו על-ידי הוועדה המרכזית מבין חבריה. מספר הסגנים יהיה ארבעה, אולם ועדת הכנסת רשאית להגדיל מספר זה עד לשמונה. ארבעה מהסגנים יהיו מארבע הסייעות הגדולות שבכנסת, ואם הוגדל מספר הסגנים כאמור תקבע ועדת הכנסת מאיזו סיעה יהיו הסגנים הנוספים."

אבקש את חבר-הכנסת עופר לחזור על הצעתו.

א. עופר:

הצעתי היא לקבוע שמונה סגנים ליושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית. ארבעת הסגנים הראשונים - כפי שכתוב בסעיף 17(ג) לחוק הבחירות - יהיו מארבע הסייעות הגדולות שבכנסת: המערך - סגן אחד; גח"ל - סגן אחד; מפד"ל - סגן אחד; ואג"י - סגן אחד; ואילו לגבי ארבעת הסגנים הנוספים - מציע אני: למערך - שלושה סגנים ולגח"ל - סגן אחד.

י. רפאל: כוונת החוק לתת נציגות למפלגות גם כשמפלגה אחת גדולה מאוד ואחרת קטנה מאוד: ארבעה הסגנים מתחלקים שווה בשווה - לכל מפלגה סגן אחד.

אם הוועדה רוצה להגדיל את מספר הסגנים, עליה להמשיך ולחלק את מספר הסגנים לכל אורך המפלגות, כי רוח החוק מחייבת זאת. אני מציע שיהיו ששה סגנים: - המערך - שני סגנים; גח"ל - שני סגנים; מפד"ל - סגן אחד; ואג"י - סגן אחד.

ס. ביבי:

פרשנותו של חבר-הכנסת רפאל איננה נכונה, כי אילו היה הסעיף רוצה לומר את מה שאמר חבר-הכנסת רפאל הוא היה אומר זאת בבירור. כאשר קבע הסעיף ארבעה סגנים הוא התכוון לארבע הסייעות הגדולות בכנסת, וכאשר איפשר הסעיף לוועדת הכנסת להוסיף עוד ארבעה סגנים הובא בחשבון שתהיה חוסר פרופורציה בכנסת והסגנים הנוספים יאפשרו איזון נכון יותר. בלתי מתקבל על הדעת יהיה כאשר תשב נשיאות ועדת הבחירות המרכזית שלפי הצעת חבר-הכנסת רפאל יהיו בה ששה סגנים: שני סגנים ממפלגה שיש לה למעלה מ-50% בכנסת ו-ארבעה סגנים מיתר המפלגות שיש להן פחות מ-50% בכנסת - ייווצר אבסורד: המפלגה שיש לה רוב בכנסת תימצא במיעוט.

לכן מציע אני לקבל את הצעתו של חבר-הכנסת עופר: 4 סגנים למערך, 2 סגנים לגח"ל, סגן אחד למפד"ל וסגן אחד לאג"י.

א. הרצל:

אני מבקש לשמוע חוות דעתו של יועץ משפטי בשאלה: האם בהגדלת מספר הסגנים אין הכוונה לתת ייצוג לסייעות נוספות? אם יימצא שמגיע ייצוג גם לסייעות אחרות, אני מבקש לצרפן; ואם לא - אינני רוצה להתערב בענין. אינני מבקש להצביע על הצעתי, אלא רק לשמוע חוות דעתו של היועץ המשפטי.

היו"ר י. ישעיהו: עלינו לסכם את הנושא היום, כי ועדת הבחירות המרכזית צריכה להתכנס שבועיים לאחר מינויה

היו"ר י. ישעיהו:

בכנסת והיא תתכנס ביום ראשון. היועץ המשפטי של הוועדה נמצא במילואים ועלינו להחליט לפי ראות עינינו.

א. הראל: אם איננו נזקקים לחוות דעתו של היועץ המשפטי רצוני להציע הסתייגות, שאם אמצא אחר-כך שמגיע ייצוג גם לסייעות אחרות אבקש לצרפן.

היו"ר י. ישעיהו: על החלטת הוועדה אין הסתייגויות.

מ. ברעם: בכנסת הששית פעלנו כך בדיוק. אין זה ענין של פירוש משפטי, אין בזה שום ענין משפטי, אלא שיקול ענייני. חבר-הכנסת הראל יכול להצביע בעד או נגד, אך אין הסתייגות על החלטת הוועדה.

ס. זר: סעיף 17(ג) לחוק הבחירות אומר במפורש, בניגוד למה שאומר חבר-הכנסת רפאל, שארבעה הסגנים יהיו מארבע הסייעות הגדולות שבכנסת, ואם הוגדל מספרם - תקבע ועדת הכנסת מאיזו סיעה יהיו הסגנים הנוספים.

לדברי חבר-הכנסת הראל: ועדת הכנסת צריכה לקבוע את ארבעת הסגנים לפי ראות עיניה וגם את ארבעת הסגנים הנוספים צריכה ועדת הכנסת לקבוע לפי ראות עיניה; לכן עלינו לסכם ולהחליט בנושא.

צ. צימרמן: הצעתו של חבר-הכנסת רפאל נראית מפתה, אך היא אינה משקפת את המציאות. הצעת חבר-הכנסת עופר קרובה יותר למציאות מאשר הצעת חבר-הכנסת רפאל.

א. אנטוריון: לדברי חבר-הכנסת הראל: היועצים המשפטיים מאירים עינינו לגבי פירוש הסעיף כפי שהוא נראה להם, אך על ועדת הכנסת להחליט לפי ראות עיניה ואף ושאית היא להחליט אחרת מכפי שמציע היועץ המשפטי.

ה צ ב ע ה

הוחלט: ליושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית יהיו שמונה סגנים: 4 סגנים למערך, 2 סגנים לגח"ל; סגן אחד למפד"ל וסגן אחד לאג"י.

היו"ר י. ישעיהו:

ג. בחירת ועדה לדיון בתקציב הכנסת

בכל שנה בוחרת ועדת הכנסת ועדת משנה של ועדת הכנסת המעיינת בתקציב הכנסת. אני מציע שסגני יושב-ראש הכנסת לא ישתתפו בוועדת משנה זו.

ח. ליאור: סעיף 24 של תקנון הכנסת אומר: "יושב-ראש הכנסת יביא לאישור ועדת הכנסת את הצעת התקציב השנתי של הכנסת, והוא אחראי לביצועו." לאחר שהצעת התקציב השנתי של הכנסת עוברת אישורו של יושב-ראש הכנסת, מעביר יושב-ראש הכנסת את ההצעה לטיפולה של ועדת המשנה של ועדת הכנסת הנבחרת מבין חברי ועדת הכנסת.

ס. ברעם: אני מבקש שוועדת הכנסת תקיים דיון על הנושא: האם כל כך הכרחי שוועדת הכנסת תאשר את תקציב הכנסת. בתקציב דנות שלוש אינסטנציות: יושב-ראש הכנסת והסגנים, ועדת הכספים וועדת הכנסת. די בכך שיושב-ראש הכנסת והסגנים יעבירו את הדיון בתקציב הכנסת לוועדת הכספים שהיא גם תאשר את התקציב. אין צורך באינסטנציה של ועדת הכנסת.

היו"ר י. ישעיהו: הצעת חבר-הכנסת ברעם נרשמה בפרוטוקול וכאשר תעבור ועדת הכנסת להצעות של תיקונים

היו"ר י. ישעיהו:

ושינויים בסדרי עבודת הכנסת תעניין גם בהצעה זו. עתה נפעל על-פי הנוהג והתקנון הקיימים.

אני מציע שיושב-ראש ועדת המשנה שתדון בתקציב הכנסת יהיה מסייעת גח"ל.

מ. נסיים:

על-פי תקנון הכנסת מוכן התקציב על-ידי יושב-ראש הכנסת ויושב-ראש הכנסת אחראי לביצועו. אם במקרה נועץ יושב-ראש הכנסת עם סגניו, באופן פורמלי או בלתי פורמלי, על התקציב המוצע אינני חושב שיש טעם לפגם אם סגן יושב-ראש הכנסת ישתתף בוועדת המשנה לדיון בתקציב הכנסת.

מ. זר:

יש הגיון בהצעה שסגני יושב-ראש הכנסת לא יהיו חברי ועדת המשנה של ועדת הכנסת לענין תקציב הכנסת. אמנם אין הדבר מפורש בתקנון, אך המציאות היא שיש ועדה הדנה בתקציב הכנסת בפורום של יושב-ראש הכנסת והסגנים, ובמקרה חברים בוועדת הכנסת ארבעה סגנים של יושב-ראש הכנסת. ועדת הכנסת צריכה לדון בתקציב שהוכן על-ידי יושב-ראש הכנסת והסגנים. אינני רואה בחברות סגני יושב-ראש הכנסת בוועדת המשנה שתדון בתקציב הכנסת כל טעם לפגם, אך סבור אני כי מן הרצוי שישתתפו חברים שונים בשתי האפשרויות של הדיון על התקציב.

צ. צימרמן:

אינני רואה מניעה בכך שסגני יושב-ראש הכנסת ישבו גם בוועדת המשנה הדנה בתקציב הכנסת, אך מכיוון שאני מכהן כסגן יושב-ראש הכנסת ואינני רוצה שיתעורר ספק כלשהו, מציע אני לבחור בחברת-הכנסת רזיאל-נאור שתכהן כיושבת-ראש ועדת המשנה שתדון בתקציב הכנסת.

הוחלט:

לבחור בחברת-הכנסת אסתר רזיאל-נאור כיושבת-ראש ועדת המשנה של ועדת הכנסת אשר תדון בתקציב הכנסת;

חברי ועדת המשנה הנ"ל יהיו: ר. ארזי; י. גולן; א. עופר ו-י. רפאל.

היו"ר י. ישעיהו:

ד. המלצה לבחירת מועמדים לוועדת מינויים לשופטים, ועדת מינויים לדיינים וועדת מינויים לקאדים.

ה. קביעת מועד לבחירת ומועמדים כנ"ל בכנסת

מספר חברי-הכנסת ביקשו ממני שלא נחליט עדיין על מועמדים לוועדת מינויים לשופטים, ועדת מינויים לדיינים וועדת מינויים לקאדים.

ח. ליאור:

ב-31.12.69 קיבלתי מכתב משר הדתות בזו הלשון: "הנדון: ועדת מינויים לקאדים מד'הב דרוזיים; מכתבך מיום כ"א בטבת תש"ל 30.12.69. לפי סעיף 11 לחוק בתי הדין הדתיים הדרוזיים, תשכ"ג-1962, ממשיכים שני נבחרים הכנסת לוועדה, חבר-הכנסת ג' בר מועדי ושי"ך נימר אבו זדיאן, לכהן כחברי הוועדה כל עוד לא בחרה הכנסת נציגים אחרים במקומם. מכיוון ולא היתה כל דרישה להחליפם אני מציע איפוא להשאיר המצב הקיים. חתום ז. ורהפטיג שר הדתות.

בתשובה למכתבו של שר הדתות ענית: "הנני לאשר קבלת מכתבך מיום 31.12.69 שבאה כתשובה למכתבי מיום 30.12.69. אינני גורס כמורך שיש להשאיר את המצב הקיים מכיוון שלא היתה כל דרישה להחליפם. סעיף 11 לחוק בתי הדין הדרוזיים, תשכ"ג-1962 קובע אמנם שחברי הוועדה ממשיכים לכהן כל עוד לא בחרה הכנסת נציגים אחרים במקומם, אבל יחד עם זאת קובע הסעיף: "אם תמה כהונת הכנסת - עד שתבחר הכנסת החדשה חברים אחרים", אמנם סעיף זה לא קובע את התאריך, אבל ברור שהיות ואנחנו פועלים בכנסת חדשה, יש הכרח לבחור בחברים חדשים, כפי

ח. ליאור:

שקובע החוק. התייעצתי בנדון זה עם היועץ המשפטי לממשלה, מר ס. שמגר ודעתו כדעתי. מצאתי לנכון להפנות תשומת-ליבך לכך."

אני מציע שכאשר תדון הוועדה ותחליט בנושא היא תחליט לבחור נציגים לארבע ועדות המינויים.

היו"ר י. ישעיהו: איבנו מוגבלים בזמן, נוכל לדון בנושא בשבוע הבא. אין כל נזק בהעתקת הדיון לשבוע הבא.

מ. ברעם: אני מציע שנבחר ביום אחד את כל המועמדים לוועדות המינויים. אם חברי הוועדה חושבים להתייעץ פעם נוספת יש לתת להם אפשרות זו. בשבוע הבא יהיו בידינו ההצעות ונסכמן.

היו"ר י. ישעיהו: אני מקבל את הצעתו של חבר-הכנסת ברעם.

הוחלט: הגשת הצעת מועמדים לוועדת מינויים לשופטים, ועדת מינויים לדיינים וועדת מינויים לקאדיים, ומועד בחירת המועמדים בכנסת יידחו לישיבה הבאה.

ג. שוורת

קיבלתי מכתב השגה מחבר-הכנסת ש. כהן על החלטת חלוקת הצעות לסדר-היום והצעות חוק פרטיות בין הסיעות. תקציר המכתב יישלח לחברים.

הישיבה נבעלה בשעה 9.30.